

Kupujte VOJNE BONDE!
 Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
 Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Kupujte VOJNE BONDE!
 The Oldest Slovene Daily in Ohio
 Best Advertising Medium

VOL. XXVII.—LETO XXVII.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY (TOREK), AUGUST 1, 1944

ŠTEVILKA (NUMBER) 177

Amerikanci vdrli iz Normandije; Rusi oblegajo Varšavo

RDEČA VOJSKA STOJI PRED VRATI POLJSKE PRESTOLICE

Tekom včerajšnjega dneva so Rusi osvobodili 2,144 trgov in vasi

LONDON, torek, 1. avgusta. — Včeraj je slavila Rdeča vojska zopet dan senzacijskih zmag in začela borbo za Varšavo, potem ko je na fronti, raztezajoči se od Baltika do Karpatov, osvobodila nič manj kot 2,144 trgov in vasi.

Ruske sile stoje pred poljsko prestolico v širokem loku, ki se oklepa mesta od jugovzhoda v razdalji 8 do 12 milj. Rdeča vojska se je snoči nahajala samo 13 milj od stare vzhodno-pruske meje, in z zavzetjem železniškega centra Jelgava v Latviji je zaprla pot za umik stotisočnem Nemcem, ki se nahajajo v severni Latviji in Estoniji.

Nemci zbežali iz Kovna

Berlinski radio je včeraj prižgal, da se varšavsko predmestje Praga nahaja pod ognjem sovjetske artilerije, in nemška komanda je tudi naznanila "umik" iz Kovna, bivše litvinske prestolice, pred navalom ruskih tankov, ki se drviijo proti Vzhodni Prusiji, zibelki junckerjev in nemškega militarizma.

Ameriški korespondent Eddy Gilroy poroča iz Moskve, da so mostovi preko Visle natrpani z Nemci, ki se nahajajo v divjem begu v Varšavo.

Maršal Rokosovski se vrača v svoje rojstno mesto

Moskva naznanja, da je Rdeča vojska v svojem navalu proti Varšavi zavzela nad 500 trgov in vasi, med katerimi so večji kraji kot Wolomin, Otwock in Radzymin.

Poveljnik mogočne prve ruske armade, ki je začela oblegati Varšavo, je maršal Konstantin K. Rokosovski, ki je bil rojen v Varšavi kot sin preproste

V skupni borbi proti sovražniku

Zgornja slika, katero nam je poslal Informacijski urad Združenih narodov potom Britske informacijske službe v New Yorku, predstavlja dvojico bojnikov iz Titove osvobodilne vojske v Jugoslaviji—zastavnega junaka v polni vojni opremi z več kot za glavo manjšim jugoslovanskim dekletom, ki je tudi članica osvobodilne vojske. V ozadju je mehanik britske zračne sile, ki dela na enem izmed bojnih letal tipa "Spitfire," ki aktivno pomagajo partizanom v boju proti nacijem. Slika je bila vzeta na nekem otoku ob jugoslovanski obali.

Novo nacijsko raketno letalo stopilo v akcijo

LONDON, 31. julija. — Noč je bilo tu uradno naznanjeno, da je Nemčija začela rabiti proti zaveznikom še eno novo orožje; je to bojno letalo raketnega tipa, ki plove s silovito brzino.

Ameriška zračna sila v Angliji je naznanila, da so zavezniški bombniki, spremljani od bojnih letal, naleteli na nemško raketno letalo pretekli petek na poletu nad Nemčijo in na povratku proti domu.

Medtem, ko se ni objavilo nobenih podrobnosti glede novega nemškega letala, ki je znano kot ME-163, ampak nekoliko pojma o bliskoviti brzini novega letala je mogoče dobiti iz izjave nekega ameriškega pilota, ki poroča, da je skušal s svojim "Mustangom" streljati na dvoje ME-163 raketnih letal, da pa sta mu z lahkoto ušla.

"Mustang" bojno letalo je sposobno nad 400 milj brzine na uro.

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Duluth, Minn. — V bolnišnici St. Mary's je dobro prestal operacijo rojak Joe Tomick, prav tako tudi sin ugledne Gradisarjeve družine iz Elyja.—V Duluth Hospitalu je umrla Miss Mary J. Stukel iz Virginije. Zapušča starše, štiri poročene sestre in tri brate.—V Saxu, Minn., je bil ubit pri delu 15-letni mladenič Leonard Paulsich iz Biwabika. Zapušča starše, sestro in brata.

Homer City, Pa. — Tukaj je umrl Ignac Perpar, star 72 let in doma iz vasi Brezovica, fara Mokronog, Dolenjsko. V Ameriko je prišel leta 1912. Bolehal je osem mesecev za rakom v grlu. V starem kraju zapušča ženo, sina in hčer.

St. Michael, Pa. — Dne 22. julija je umrla Ana Kristel. Rojena je bila l. 1889 v Rajhenburgu na Stajerskem.

Rock Creek, O. — V bojih na Novi Gvineji je 26. maja padel Pfc. Edward Sintič, sin družine Thomas Sintič. Po odhodu v armando je bil leto dni v Panami, potem v Avstraliji, zadnje pol-drugo leto pa na Novi Gvineji. Star je bil 30 let. Poleg staršev zapušča dva sestri in dva brata, od katerih je eden pri vojakah na Pacifiku.

Bentleyville, Pa. — John Halner, je bil ubit pri delu v premogorovu. Nanj je padla plast kamenja. Ko so ga pripeljali iz rova, je še živel, v uradu, kamor so ga prepeljali, je pa izdihnil. Delal je v rovu Bethlehem Steel Corp.

White Valley, Pa. — Družina Primožič je prejela žalostno vest od vojnega departamenta, da je njihov sin in brat Philip 22. maja padel v bitki v Italiji. — Star je bil 26 let, v armadi od septembra 1941 in zdaj je imel čin poročnika. Doma zapušča mater, dva brata in dve sestri, pri vojakah pa dva brata—enega v Texasu, drugega na Havajskih otokih.

East Worcester, N. Y. — V bolnišnici se nahaja že več tednov Frank Koren. Zbolel je naglo 30. junija, nakar je bil prepeljan v Fox Hospital, On-

Kratke vesti

KONGRES ZED. DRŽAV ZOPET V ZASEDANJU

WASHINGTON, 31. julija. —

Jutri se 78. kongres Zed. držav po 5-tedenskih počitnicah zopet vrne na delo. V prihodnjih tednih se razvije splošna debata o načrtih za reorganiziranje industrije iz vojne nazaj na mirovno podlago.

GERALD SMITH JE KANDIDAT AM. FASISTOV

DETROIT, 31. julija. — "America First" stranka, ki v Zed. državah propagira iste ideje kot naciji v Nemčiji, je danes na svoji prvi konvenciji nominirala Geralda L. K. Smitha svojim predsedniškim kandidatom. Podpredsedniškim kandidatom je bil nominiran gov. Bricker iz Ohija, rep. kandidat za podpredsednika, ki je v Columbusu, kjer se ga je doseglo po telefonu, izjavil, da mu ni o stvari nič znanega, in da ne bo dopustil, da bi "America First-erji" rabili njegovo ime.

NEMSKO GROZODEJSTVO ODKRITO V ITALIJI

SAN MINIATO, Italija, 31. julija. — Ameriške čete, ki so danes zasedle ta trg, so našle v neki cerkvi 40 mrtvih in 200 ranjenih civilistov, ki so postali žrtve nacijskega grozodejstva. Med žrtvami so moški, ženske in otroci.

NEMCI UMORILI DRUŽINO 12 OSEB

GRANVILLE, 31. julija. — Nemci so pred begom iz tega mesta nastavili vse polno limanic in usmrtili vse člane neke francoske družine, ki je brojala 12 članov. Skupina francoskih civilistov je povedala ameriškim vojakom, da so Nemci pokončili družino francoskega kmeta, ker jim ni hotel izročiti svojega konja.

POLOVICA GUAMA JE V AMERIŠKIH ROKAH

WASHINGTON, 31. julija. — Iz vojne zone na Pacifiku se poroča, da so ameriške sile na Novi Gvineji v zadnjih dneh prišle 200 milj bliže Filipinskemu otočju. O novih uspehih se poroča tudi iz Guama, kjer so ameriške sile zavzele že pol otoka.

Naši fant je-vojaki

Mr. in Mrs. Andy Korenčič, 13301 Darley Ave., imata dva sina pri vojakah.

Andy je bil vpoklican k vojakom 28. marca 1941 ter se je nahajal v Avstraliji dva in pol leta. Maja meseca t. l. je prišel domov na dopust za 21 dni. Sedaj se nahaja v Fort Knox, Ky., kamor je šla z njim tudi soproga.

Drugi sin Robert je bil vpoklican 14. oktobra 1941 in se sedaj nahaja nekje na Južnem Pacifiku. Prijatelji mu lahko pišejo na sledeči naslov: Pvt. Robert Korenčič, 81st M. P. Platoon, A.P.O. No. 81, c/o San Francisco, Cal.

canta, N. Y., kjer mu zdravniki skušajo z X-žarki dognati bolezen, toda do zdaj še niso uspeli. Pravijo, da bo moral biti v bolnišnici še nedolžen čas, predno se mu vrne zdravje.

Gov. Dewey začel volilno kampanjo v Pittsburghu

PITTSBURGH, Pa. 31. julija. — Gov. Thomas E. Dewey, republikanski predsedniški kandidat, je danes dospel v to mesto in odprl svojo kampanjo proti Rooseveltovi administraciji na konferenci s časniki, katerim je rekel: "Kar se vojne tiče, povsod izborna napredujemo, ampak nobenega napredka ni opaziti v vladnih pripravah za to, kar bo sledilo po vojni.

"Rooseveltova depresija"

"Pri teh volitvah bomo volili predsednika za dobo med 1945 in 1949, ko bo večji del mirovne doba. Zedinjene države ne morejo iti skozi novo dobo, kakršna je bila Rooseveltova depresija, ki je trajala osem let od 1933 pa do 1940, ko je bilo 10 milijonov ljudi stalno nezaposlenih.

"Ne utegne biti dolgo, ko bo najbolj vitalno vprašanje za Amerikance zopet, kakor dobiti delo. Jaz sem prepričan, da so prilike za delo v Ameriki še vedno neomejene, ako vlada storj svojo dolžnost. Ampak za to nam ni treba, da bi se uklonili new-dealskemu totalitarizmu; to je nekaj, česar ne zmoremo."

"Pol konja je že šlo"

Neki časnikar je Deweyja vprašal, kaj misli glede demokratskega argumenta, da se konjev ne sme menjati, ko se voz nahaja sredi reke.

"Ta argument so demokratje sami uničili na konvenciji v Chicagu," je odvrnil Dewey. "Ako gre pol konja..."

Dewey odgovora, s katerim je opozoril na poraz podpredsednika Wallacea, ni mogel končati, ker ga je prekinil glasen smeh navzočih časnikarjev.

5-CENTNA KAVA

Po odredbi OPA se je včeraj v Clevelandu zopet vrnila predvojnna cena za skodelico kave — 5c. Več smejo računati za kavo le one restavracije, ki so imele višjo ceno pred 4. oktobrom 1942.

POGREŠANI LETALSKI PRVAK

Podpolkovnik Francis Gabreski, ki je z zraka zbil 28 nemških letal, ter je bil priznan kot ameriški letalski prvak, se ni povrnil iz svojega zadnjega poleta nad Nemčijo dne 20. julija. Podpolkovnik Gabreski je 25 let star ter je rodom iz Oil City, Pa. Pred svojim vstopom v službo Strica Sama je bil učene medicine na Notre Dame univerzi.

Z ZAVZETJEM AVRANCHESA SE AMERIKANECM ODPIRA POT ZA UDAR PROTI PARIZU ALI BRESTU

VRH, GL. STAN ZAVEZNIŠKE EKSPEDICIJSKE SILE, torek, 1. avgusta. — Ameriški tanki in infanterija so včeraj v mogočni ofenzivi zavzeli mesto Avranches ob južnem vnožju Normandije in poplavlili ostanke razbite nemške armade, ki je bila brez moči napram mogočnemu valu ameriške sile, ki drvi ob obali Francije.

Amerikanci so pri Avranches udarili preko reke See in z zaobrnitvijo zapadnega nemškega krila dali nacijem okusiti ameriško branžo "blitzkriega."

Na katero stran bodo Amerikanci sedaj udarili?

Amerikanci imajo sedaj na izbiro, da udarijo preko Bretonije proti Brestu, kjer se nahaja druga največja francoska luka, ali pa da prično z ofenzivo v notranjost Francije proti 160 milj oddaljenemu Parizu.

Reporter "Associated Pressa" je snoči poročal iz zavzetega Avranches, da je od tam opazoval, kako so snoči ameriški napadalni bombniki razbijali St. Quentin, ki leži šest milj južno od omenjenega mesta.

Amerikanci napredovali 18 milj v enem dnevu

Ameriške sile, sestoječe iz tankov in pehote in podprte z mogočnimi roji letal, so spreminile ceste, po katerih so se naciji umikali v paničnem begu, v pasti smrti in napredovali v teku dneva več kot 18 milj daleč.

Toda severno od Avranches, v bližini St. Lo in Caumonta, pa so se Nemci še vedno besno zoperstavljali ameriškim silam.

Z zavzetjem Avranches so ameriške sile prodrle 40 milj južno od Lessaya, kjer se je pred tednom dni začela sedanja zavezniška ofenziva v Normandiji.

Nad 10,000 nacijev zajetih

Tekom ofenzive so Amerikanci razbili in obkolili še nedogano število nemških edinic, ki so zgubile stiko s svojimi kolonami. Nekatero take skupine nadaljujejo s odporom, medtem ko se druge podajajo.

Eno poročilo pravi, da je bilo do sedaj zajetih preko 10,000 nacijev.

Dva kraja na centru izgubljena

Medtem ko se Avranches na skrajno južnem koncu nahaja trdno v ameriški posesti, pa poročilo z gl. stana priznava, da so bili Amerikanci vrženi iz krajev Percy in Tesy-Sur-Vire daleje proti severu in da se okrog obeh krajev vršijo ljuti boji.

Južno od Gavraya, kjer so se Nemci tudi dobro utrdili, pravi buletin s fronte, da je bil sovražnik vržen s svojih postojank.

Britska ofenziva napreduje

Dalje proti severovzhodu so Angleži včeraj v svoji ofenzivi, ki se vrši vzporedno z ameriško, stalno prodirali naprej in zavzeli več krajev.

Nemci so bili vrženi iz Germain d'Ectot, štiri milje in pol od Caumonta, Cahagnes, dve milji in pol južnovzhodno od tam, ter Martin-des-Besages,

pet milj in pol južno od Caumonta.

Nemci so v nedeljo poskusili zavzeti neki strateško važen grič pri St. Martinu, toda so bili vrženi nazaj.

Nemcem se ne da pokoja

Gen. Bradley, poveljnik ameriške armade v Franciji, je izkoristil prebitje do Avranches do skrajnosti in Nemcem ne nudi nobene prilike, da bi se mogli ustaviti in utrditi.

Poročevalec, ki se nahaja z ameriškiimi četami, je snoči s fronte poročal:

"Nemce se prvič podi iz Francije z isto brzino, s katero so vdrli vanjo. Nemški poraz na tej fronti je mogoče opisati le kot polom. Najmanj pet njihovih divizij je decimiranih, druge pa so utrpeli težke izgube."

Vesti z bojišč

Umrl — ranjeni — ujeti

Mrs. Rose Carich, 14017 Hale Ave., je prejela od vojnega departamenta poročilo, da je bil njen sin Cpl. Anthony Carich težko ranjen dne 4. julija tekom bitke nekje v Franciji. Sedaj se nahaja v bolnišnici v Angliji, ter je prejel red Modrega srea.

Mr. in Mrs. John Stefe, 5612 Carry Ave., sta prejela poročilo vojnega departamenta, da je bil njun sin Pfc. Raymond D. Stefe ubit. Pri marinih se je nahajal 10 mesecev in zadnjih šest mesecev je bil onstran morja. Sodi se, da se je nahajal v bitki na Saipan otoku.

Pokojni mladenič je bil 19 let star in pred vpoklicem k marinom je bil uposlen pri Republic Steel Co. Rojen je bil v Clevelandu in že bil član društva Napredni Slovenci št. 5 S. D. Z. Zapušča poleg žalujočih staršev brata Cpl. Williama, ki se nahaja v Italiji, in brata Francka, ter sestro Agnes.

SEJA

Jutri, v sredo, ob 7:30 uri zvečer se vrši seja krožka št. 3, Progressivnih Slovencev, v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Članice so vabljeni, da se udeležijo v velikem številu.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poražena osiše in vse, kar ono predstavlja!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 4231 ST. CLAIR AVENUE - HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays
 SUBSCRIPTION RATES (GENE NAROCNINI)
 Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town:
 10 raznašalci v Cleveland in po pošti izven mesta:
 *or One Year (Za celo leto) \$6.50
 *or Half Year (Za pol leta) 3.50
 *or 3 Months (Za 3 mesece) 2.00
 by Mail in Cleveland, Canada and Mexico:
 10 pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki:
 *or One Year (Za celo leto) \$7.50
 *or Half Year (Za pol leta) 4.00
 *or 3 Months (Za 3 mesece) 2.25
 *or Europe, South America and Other Foreign Countries:
 Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države:
 *or One Year (Za celo leto) \$8.00
 *or Half Year (Za pol leta) 4.50
 Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

KONVENCIJA SANSa IN DRUGO

(Piše MIRKO G. KUHEL, izvršni tajnik SANSa)

Meseca julija in avgusta se vršijo volitve delegatov za SANSovo konvencijo, ki se bo vršila v Clevelandu 2. in 3. septembra. Iz poročil, ki že prihajajo v naš urad, in iz dopisov v naših listih je razvidno, da vlada med našimi rojaki veliko zanimanje za to konvencijo. Večina podružnic, ki so kvalificirale za enega ali več delegatov, jih bo poslala. Negativno je reagiralo le malo naših postojank. To znači, da bo konvencija resnično reprezentativna in bo sestala iz onih pridnih rojakov in rojakinj, ki so s svojim požrtvovalnim delom za boljšo bodočnost stare domovine pomagali zgraditi našo organizacijo.

Že prej je bilo omenjeno, da so do zastopstva na konvenciji upravičene le one podružnice, ki so prispevale za našo politično akcijo \$50 ali več, poleg članov izvršnega in širšega odbora ter zastopnikov nekaterih prispevajajočih organizacij in ustanov. Vsem postojankam pa je bila dana prilika do 1. avgusta, da dosežejo minimalno kvoto in kvalificirajo do zastopstva.

Pri odločevanju števila delegatov, do katerih je vsaka podružnica upravičena, smo upoštevali le vsote, katere so bile poslane za SANS direktno za naše politično gibanje. Nekateri podružnice so skozi naš urad prispevale tudi večje ali manjše vsote za Jugoslovanski pomožni odbor (JPO-SS). Ti prispevki niso bili upoštevani pri odmerjanju zastopstva na konvenciji. Ravno tako niso upoštevani razni prispevki za SANS, ki so bili poslani drugim organizacijam in potem izročeni SANSu. V takih slučajih, ako SANSu niso specialno bila izročena imena prispevateljev, ima naš urad vključeno le skupno izročeno vsoto. In vsled tega smo že večkrat apelirali in apeliramo ponovno ob tej priliki, da se vse za SANS namenjene vsote pošljejo naravnost v naš urad.

Vsi prispevki bodo objavljeni v naših listih in če je mogoče, tudi ime vsakega posameznika. Nima pa SANS kontrole nad našimi listi in čestokrat ni prostora za priobčitev vsega, kar bi vi radi. Zlasti primanjkuje prostora v uradnih glasilih naših podpornih organizacij, katerih uredniki, hočeš ali nočeš, izbirajo in priobčajo le najvažnejša uradna poročila, ali le oni del, ki jim prija. Poleg SANSa razpošilja časopisom obilo zanimivega gradiva tudi Združeni odbor (ZOJSA). Večina tega je priobčena v dnevnikih—Prosveta, Enakopravnost, Glas Naroda—ki posvetijo veliko prostora našemu gibanju.

Te dni smo razpošlali širom sveta nekaj tisoč izvodov malega pamfleta z naslovom "Italo-Jugoslav Frontier." Zapisal sem "širom sveta"; ta izraz je pravičen. Poleg važnejšim osebam v Združenih državah smo odposlali ta pamflet tudi v Kanado, Mehiko in Kubo, v Centralno in Južno Ameriko, v Avstralijo, Anglijo in Egipt. Naslove nam je preskrbel Združeni odbor, ki gre SANSu vedno na roko in z nami kooperira v vseh slučajih. Posebna zahvala gre gđc. Ančki Traven, ki je uposlena v uradu Združenega odbora.

SANS prejema iz starega kraja precej raznega materiala, ki je kulturne ali politične vsebine. Kolikor je uporabnega za ameriško publiko, bo priobčeno, posebno članki politično-gospodarskega značaja, razvoj kulture v osvobojenem delu Slovenije, pesmi in muzikalije. Narod umira pod fašističnim jarmom, toda kulturno živi in gradi nova dela, katera bodo tvorila nove stebre bodoče slovenske kulture. Narod, ki prelija kri in umira za svobodo svojih otrok in njihovih potomcev, obenem pa poje in piše, tak narod ne more umreti.

Neumrljivi Ivan Cankar je zapisal sledeče: "Narod, enkrat blagoslovljen, devetkrat obsojen, kako si živel, kaj si doživel? Tvoja dolga povest je povest o siromaku betežnem, ki vstaja, vstati pa ne more. Kolikor je kotlin in dolin po teh krajih deželah, ne držale bi vse tiste krvi, ki je bila tod prelita. In koliko jo bo še

prelite! Komaj si stopil na svet, si bil, ti narod sužnjev, suženj med narodi. Otrok si bil, pa že suženj. Psovka ti je nauk delila, palica ti ga je vtepala. Suvali so te od vseh strani, očmi in mačehe, botri in botrece. Časih si zajokal, časih si omahnil, časih pa si tudi planil. Ali komaj si planil, so te podrla na tla, zvezali so te še tesneje in celo usta so ti zaklenili. V curkih je tekla kri iz tvojih žil, napojila je zemljo več klafter globoko; zato je ta zemlja rodila. In kadar si jedel sužnjih kruh, si jedel samo svoje meso in svojo kri. Močan si, o slovenski narod! Tisoč in petsto let krvaviš, izkrvavel nisi. Narod mehkužnik bi dušo izdihnili, še sveče bi mu ne žgali, še bilj bi mu ne peli—ti pa, tisočkrat ranjen, v trpljenju utrjen, ti komaj zmaješ z rameni pod težko sovražno pestjo in praviš: Nikarte, ta burka je stara že tisoč let! . . .

Koliko časa je romal Kristus na Golgoto? Pač ne trikrat petsto let! Trikrat se je zgrudil na kolena—kolikokrat si se zgrudil ti, narod suženj in kolikokrat si vstal vdan, ukaz ubožjemu poslušen ter si zadel križe na ranjene rame? Kristus je pomagal mož iz Cirene, kdo je pomagal tebi, kadar si ležal na obrazu in je bilo trpljenje večje od tvoje moči?—Kje je začetek tvoje poti in kdaj ti je bila sodba govorjena? Kje je konec tega strašnega romanja in kdaj bo sodba dopolnjena?

Kaj je že minila polnoč? Kaj je čas in ura, da se izpolni to trudno tisočletno hrepenenje? Glej oko, razveseli se in upaj—ali se ne drami zarja na vzhodu?"

Partizan Kajuhov Tonč:

SAMO MILIJON NAS JE

Samo milijon nas je, milijon umirajočih med mrlci, milijon, ki pijejo mu kri biriči, en sam milijon, ki ga trpljenje krotoviči, in vendar ga nikoli ne uniči!

Nikoli in nikdar! Zato, ker nismo trhle bilke, ki po toči ovne, ker mi nismo le številke, smo ljudje.

Edino hlapec cvilijo ponižno, da nas je malo, da bi v uporu vse pobralo.

O, če ljudi ne bilo bi pri nas, ljudi, ki ne ubogajo na vsak ukaz, tedaj bi nas že kdaj odnesel plaz!

Tako pa se živimo, čeprav nas je milijon samo. Zdahnil bi, da ne trpimo z uporno, dvignjeno glavo!

Tisoč dolarjev za reveže

Piše Janko N. Rogelj

Blagajnik slovenske sekcije Jugoslovanskega pomožnega odbora mi je poslal račun za mesec junij 1944. Denar so poslali sledeči:

- Joseph Okorn, blagajnik lokalnega odbora št. 2, Cleveland, Ohio, \$1500.00; Jacob Brljavec, blagajnik št. 32, So. Chicago, Ill., \$25.00; Mary Tomec, (Glas Naroda), \$3.00; Frank Mozja, Smithfield, Pa., \$1.00; Albert Kahlenbert, Los Angeles, Calif., \$5.00; Anton Cedilnik, blagajnik lokalnega odbora št. 34, Detroit, Mich., \$70.00; Anton Zornik, Herminie, Pa., \$10.00; Andrew Tomazich, Chicago, Ill., \$2.00; Joseph Sašek, blagajnik lokalnega odbora št. 28, East Helena, Mont., \$54.50; Mike Kusel, Chicago, Ill., \$5.00; Louis Champa, blagajnik lokalnega odbora št. 6, Ely, Minn., \$200.00; obresti na Reliance Federal banki \$42.25; in narasle obresti od vojnih bondov \$199.71.

Skupni dohodki za mesec junij \$2,037.96.

V blagajni JPO,SS je sedaj \$74,691.27.

Tisoč dolarjev za reveže, je današnji naslov. Zakaj? Vzrok imam za ta napis. Da, tisoč dolarjev je dal ameriški Slovence za našo pomožno akcijo. Isti Slovence je prispeval za Ruski pomožni odbor ali ruski rdeči križ kar dva tisoč dolarjev. To še ni vse. Amerikemu rdečemu križu je poslal \$1500.00. To je kar \$4500.00 v dobre namene. In kdo je ta ameriški Slovencec? Ovdisen od slovenskih odjemalcev? Je-li zaslužil denar pri Slovencih? So mu Slovenci pomagali do denarja? Ne eno—ne drugo. Mož si sam pridobil to srečo in premoženje, ne da bi mu ameriški Slovenci pomagali.

Toda ostal je zvest sin svojega naroda, zvest narodu tudi takrat, ko narod trpi in potrebuje nujne podpore.

V Clevelandu in po drugih mestih imamo Slovence, ki bi tudi lahko dali. Toda niso se odzvali. Svojega naroda ne poznajo več, ker imajo dolarje pod palcem. Danes so tovarnarji, obrtniki, profesionalci, uradniki, itd. Toda so se "pomerikanizirali," kadar je potreba kaj dati za svoje trpeče brate in sestre onkraj morja. In vsi ti živijo od naših ameriških Slovencev, jemljejo slovenski denar, toda usmiljenih src nimajo, da bi dali.

Vse drugačno mnenje ima Mr. Peter Lustrik, ki je po dvakrat dal \$500.00 za našo pomožno akcijo. To je tisti mož, ki je ostal zvest svojemu narodu, in katerega ime ne bo pozabljeno v slovenski zgodovini onkraj morja.

Prav tako je naklonjena naši pomožni akciji Mrs. Lustrik, ki se vseh ozirih strinja s svojim možem. Hvala ji za njeno naklonjenost.

Zakaj spimo? Zakaj ni v nas več zanimanja? Domovina bo rešena, kaj ji bomo dali? Ali se še bojuje, kdo bo dobil nabrani denar? Kar ga je JPO,SS do sedaj nabrala, ga še nikdo ni dobil in nikdo zapravil. Kaj so delali drugi, to nam ni nič mar. Goto vo je, da našega denarja ne bo dobil Hitler in ne Mussolini. Tega se je dobro zavedal glavni odbor JPO,SS, zato ni hotel nikdar dati nobenega denarja.

Poročila, katera prihajajo iz domovine, niso vesela. Resnica prihaja na dan, kaj se je zgodilo v domovini. Še več poročil pride; kmalu bomo vedeli, kaj

"GEORGE SE JE KONČNO LE POTOLAŽIL, KER NIMA NOBENIH SINOV!"

"LOOKS LIKE GEORGE FINALLY GOT OVER HIS DISAPPOINTMENT AT HAVING NO SONS."

se je faktično zgodilo v domovini v zadnjih treh letih.

Eno vemo že zdaj: Domovina je izžrana do gola. Borci za svobodo so največ trpeli. Izdajice so živele s pomočjo italijanske in nemške zaščite.

Vemo tudi, da ni več daleč čas, ko bo Slovenija rešena. Za tisti čas smo zbirali naš pomožni sklad. Koliko imamo v tem skladu? Ali bo to dovolj? Nikakor ne! Zakaj ni več dolarjev v tem skladu? Kdo je kriv? Sodite sami, a narod v domovini bo sodil sam, ko bo izvedel resnico, kaj se je godilo med ameriški Slovenci, ko so oni krvaveli na rodni zemlji.

Se je čas. Če se niste dali storiti to takoj. Podružnice, oživite! Društva desetih ameriških bratskih in podpornih jedrot in zvez, darujte svoje prispevke. Idite od hiše do hiše, prosite, nabirajte in sami darujte.

Mr. Peter Lustrik in njegova žena sta že dala svoj delež, tako so mnogi drugi pomagali. Ali si ti, ki čitaš ta članek, že dal svoj delež? Stori to takoj. Ne odlašaj. Čas je tu.

Daj, brat, daj; pomagaj, sestra!

Kri ni voda! Bolni, lačni in raztrgani ne morejo čakati.

Dr. F. J. Kern:

PETDNEVNE POČITNICE

Za soboto 1. julija je bila sklicana seja izvršnega SANSovega odbora v prostorih glavnega urada SNPJ v Chicagu.

Navzlic zaposlenosti kot zdravnik, sem se kot eden izmed odbornikov čutil dolžnega biti navzoč, sicer bi ljudje upravičeno rekli, da sem sprejel to odgovorno mesto le za nekaj stafažo ali radi časti. Sprevega sem popolnoma pozabil, da bomo par dni nato praznovali dan ameriške neodvisnosti. 4. julija, dokler me ni pomočnik v uradu opozoril na mogočnost par dni počitnic, to je v nedeljo, ponedeljek, torek in sredo.

Moja soproga je bila seveda takoj pripravljena me spremljati kamoržekoli. K sreči se nam je posrečilo rezervirati dve zgornji postelji v pullmanu proti Chicagu na Nickel Plate železnici. New York Central ni imela na razpolago nikakih postelj.

V Chicagu sva prišla z eno

uro zamude. Po kratkem zajtrku sem vstopil na Elevated in se odpeljal proti Lawndale Ave. na zapadni strani Chicage. Iz postaje sem moral hoditi peš kakih pet blokov proti poslopju SNPJ na 26. cesti.

Ko hitro korakam po pločniku, vidim na eni hiši napis: Slovenski delavski center, tam je upravništvo in uredništvo "Proletarca". Stari znanec Charles Pogorelec me je s svojim vedno dobrohotnim nasmeškom prijazno sprejel in mi razkazal "Proletarčeve" prostore. Pritožil se je: da se mu zmerom hitreje krči število slovenskih knjig, katere ima "Proletarac" na prodaj v svoji knjigarni. Naročil mi je, da naj mu pošljem par ducatov izvodov druge izdaje Angleško-slovenskega besednjaka, kakor hitro bo dodelan. (Knjigevez mi obljublja, da bo vezavo končal v par tednih.)

SANSova seja se je pričela uro poprej, preden sem dospel v zborovalno sobo, zato sem zamudil poročilo predsednika Kristana.

Navzoči smo bili vsi odborniki: Kristan, Mrš. Prislant, Rogelj, Kuhelj, Zalar, Cankar, Zajc, Jurjevčec, Mrs. Zupančič. Kar vesel sem bil jih zopet videti. Pri vseh dosedanjih zborovanjih, od januarja 1943 do zdaj, smo se dobro razumeli in se medsebojno pogovarjali kot pravi ameriški gentlemeni v pravem demokratskem duhu. Kaka razlika med temi odborniki in med člani Ameriškega jugoslovanskega sveta v Washingtonu v prvi svetovni vojni v letih 1916 in 1917, ko sem tam zastopal ameriške Slovence.

Pri SANSovih članih nisem zapazil nikake nepotrebnе arroganc, nadutosti, "frakarskega" obnašanja, navidez-učenaštva in pretirane modrosti, kar me je vse napotilo leta 1918, da sem izstopil iz sveta ali večja, ker se mi je vse skupaj zdelo preveč umetniško in pretirano ter neekritično. Nikdo ne more upravičeno reči, da je kateri izmed SANSovih članov do zdaj delal za narod radi časti-blepja ali osebnih koristi. Saj smo prezaposleni vsak s svojim delom, da bi imeli čas za bahanje. Celotno predsednik in tajnik sta delala navzlic mojemu protestu brezplačno.

Pri tej kakor pri drugih SANSovih sejah je iz vseh navzočih odsevala velika remost, da je človek lahko občutil kako se vsi zavedajo velike odgovornosti

sti pri delu za pravo svobodo slovenskega naroda in za njegovo srečnejšo bodočnost.

(Nadaljevanje)

"PROGRESIVNI KOTICEK"

(Zapoznelo za uradno "Progressivno" stran)

Novice od krožka št. 1

Kakor vedno, smo tudi sedaj prav zaposlene za vsakovrstne dobre stvari. Kot veste, smo si vane članice neke vrste vrecke za Rdeči križ; sedaj bodo končane in jih bomo poslale na pristojno mesto.

V mesecu juliju smo pridobile spet dve novi članici in ti sta Mrs. Antonija Gombach in Mrs. Caroline Gričar. Me vse želimo, da postaneta dobri članici Progressivnih Slovencek!

Ena največjih nalog, katerih smo se kdaj lotile je pa v teku sedaj; zbiramo namreč skupaj prispevke za bolniško ambulanco za Ameriški rdeči križ, ki jo bo poslal našim Titovim osvoboditeljem v Jugoslavijo.

Vsi krožki in tako tudi naš imamo na razpolago tozadevne pobiralne pole in članice, ki jih še nimate, ste lepo prošene, da pridete ponje k meni na dom ali pa na prihodnjo sejo 1. avgusta in vzemite vsaka vsaj eno polo.

S tem v zvezi sporočam, da denarja od pobiral ne bom sprejemala jaz, temveč ima to v področju glavni odbor, oziroma glavna tajnica Josie Zakrajšek, ki vam bo že naznanila protom "Enakopravnosti", kdaj bomo pobirala v Slovenskem delavskem domu. Seveda pa bom rada da vsak čas sprejemala posamezne darove za ambulanco našo polo, ker sem tudi jaz med aktivnimi pobiralkami.

Slovenci in Slovenke in sploti Jugoslavi: Kadar vas bodo občiskale naše članice, darujte kolikor pač največ morete, ker s tem boste najbolj dokazali vašo sočutje in dobro srce do trpečih naših bojevnikov v domovini!

Dne 13. avgusta bomo pripravile "Progressivne Slovencek" skupni piknik na prostori Društvenega doma na Rechen Ave. v Euclid, O. Dolžnost naših vseh je, da delamo skupno za čimvečji uspeh ker čisti prostaneke te velike zabave na prostem bo šel v ambulanci skladišču.

Členjen občinstvo vam bomo nas obišče omenjeni dan, 13. avgusta v obilnem številu. Na dejamo se, da bo to ena velika manifestacija clevelandskih Slovencev in Slovenk, oziroma Jugoslovanov v prilog našim osvobodilnim silam v domovini in da nam boste ob tej priliki v velikem meri pomagali doseči cilj—bolniško ambulanco.

Članice, pridite gotovo vse na sejo v torek, t. j. danes, 1. avgusta, da se dobro pripravimo in pogovorimo o tej veliki skupni prireditvi. Prosim vas tudi da pogledate v člansko knjiznico. Sedaj je že sedmi mesec v letu in se prav lahko pozabi tisti \$25c mesečno ali \$3.00 letno!

Frances Wolf, tajnica kr. št. 1 Prog. Slo. 14703 Sylvia Ave.

THE WEATHER

SLIGHTLY WARMER TODAY with MODERATE WINDS—Don't slight Extra Fat Salvage. Extra Fat Salvage points for you—more money for fighting men.

Oglašajte v Enakopravnosti

Marta Ostenso

STRASTNI BEG

(Nadaljevanje)

"Prav, toda ne očitaj mi, če Bjarnasson ne pride z mlatici k tebi," je dejal.

Thorvald je bil mahoma vstric Kaleba, ki je odhajal proti vozu. Bolje ko izgubiti Bjarnassonovo pomoč...

"Kdaj bi ga rad?" je malone zasmrkal.

"Oh, kadarkoli, čim prej, tem bolje zame. Plačal ti bom v gotovini, Thorvald, tako sklepam jaz kupčije. Morebiti ti bo vprav sedaj denar hasnil, kaj?"

Domenila sta se, da se snideta naslednji dan v trgovini pri Johannesonu, ki je bil hkratu nekaj javni notar. Ta je drugi dan zaključil njuno pogodbo.

"No, na svidenje, Thorvald," je vzkljnil Kaleb in je skočil na voz. "Danes je bil dober dan za oba, kaj?"

Kaleb se je odpeljal, a Thorvald je preklinjal za njim.

Dan je bil sijajno jasen. Precejšen del košnje bi bil moral biti do večera opravljen. Ela je bila pri delu nekoliko oslabela in Amalija jo je rahločutno tolažila, kakor je Kaleb opazil pri kosilu. Amalijo bo moral torej spomniti njenih dolžnosti.

Kaleb je bil radoveden, kako bi bilo, če bi naspoled prišlo do tega, da bi moral igrati "trumpf," kakor je imenoval to.

Mož ni bil prav nič v dvomu, da to ne bi povzročilo na farmi druge spremembe, kakor da bi priklenilo družino čvrsteje h grudi. Bil je trdno prepričan, da bi odkritje Amalijine sramote zadržalo otroke za vedno na kmetiji, in sklenil je, da se ne bo prav nič obotavljal razodeti

Marku Jordanu resnice, čim bo prisiljen to storiti. Toda zadovoljeval se je z odlašanjem in je bil vesel zlasti dojma, ki ga je povzročevalo njegovo odlašanje Amaliji. Hotel si je prihraniti to razodetje za ugodnejši čas.

III

Ko se je vrnila Judita pod večer tistega dne s polja, ji je bila obleka od potenja vsa premočena. Ni se umila z drugimi vred pri lijaku, temveč je odnesla posodo hladne vode v Lindino sobo, prepričana, da ne bo nikogar tjakaj. Slekla se je ter si umila ves život, da je dobila kurjo polt od hladne vode. Nato se je od pet do glave naglo preoblekla v čisto in si zataknila za prsi šopek sivke, ki je bila zrasla poleti na njeni gredi. Preko te obleke si je potegnila umazani delovni predpasnik, ki ga je ves dan nosila, da ne bi drugi opazili, da se je preoblekla. Tedaj je začula Amalijo, ki je klicala k večerji.

Po večerji, ki so jo bili vsi v družini použili molče in s skrajno utrujenostjo, je odbrzela Judita iz hiše in odvedla Princa iz ograda. Upala je, da bo živina kje v bližini in bo potemtakem imela več časa za Svena. Dekle ni imela nežnih čustev do fanta, temveč strahno potrebo po nečem, kar je bilo izven življenja okoli nje.

Ko je prijezdila do potočka, Svena še ni bilo tam. Privezala je konja k drevesu ob robu jase, odkoder je imela pred očmi živino med vrbejem. Nato se je zgrudila na mah pod brezami. Gladila je vitka debela in se pri-

Mornariški poveljnik

Vice Adm. M. A. Mitscher, poveljnik Task Force 58, je z krova ladje v bližini Saipana opazoval kako so pristala letala. Njegove sile so se spoprijele z Japonci v Marijanah.

žemala k zemlji. Vrgla je s sebe težki delovni predpasnik in zemeljski hlad ji je pričel lesti skozi tenko, ohlapno oblacilo. Zar zahajajočega sonca je lil kakor tekoče zlato po gladkem, belem brezovem ljubju. Nič se ni zganilo. Le voda je tenko žuborela v potočku in tu pa tam je zaplahutala posamezna ptica nad rjavo vodno gladino. Nobenega glasu ni bilo čuti razen regljanja žab nekje v oddaljenem močvirju in redkih glasov mimo letečega drozga. Tu je vladala jasnoča, o kakršni se ji še ni sanjalo, jasnoča, ki jo je potrebovala duša v hrepenenju in uresničenju. Judita je od zavzeta pridrževala sapo.

Sven je stopal po drugem bregu tolmuna in trenutno ga je zagledala v svetlobi, ko so padali naj dolgi pasovi sence. Zdjenci se je pojavil izza brenalnik mlademu bogu. Judita se ni zganila. Pristopil je bliže in jo pogledal.

"Čemu ne izpregovoriš, Judita?" je vprašal očitajoče. "Ne vem, kaj premišljuješ neprestano?"

Judita je zardela od presenečenja in je skočila s tal.

"Oh, ti," je vzkljnila razgredo. Čemu naj bi vedno govorila? Ali ti ne zadostuje, da sem sploh prišla?"

Sven jo je razžaljeno pogledal.

"Oh, no. Če tako razumeš—" Okrenil se je, da bi šel.

"Pojd sem," je zamrmrala Judita, gledaje v stran.

Počasi je stopil prednjo. "Kaj?"

"Mislila sem, da morda veš—" Prsi so se ji naglo dvigale. Zasukala se je in ga strastno objela.

"Ne smeš od mene, navaditi se moraš, da postaneš tak, kakršna sem jaz. V meni tiči nekaj, česar ne razumeš. Nihče tukaj ne razume tega. Stran pojdeva, nekam daleč, jaz in ti. Stran pojdeva — pojdeva — in postaneva nekaj več in bova kakor veliki ljudje, ki si čital o njih. Prepričana sem, da morem in ti moraš, sicer me boš razžalil. Drugačna morava postati, Sven, kakor so ljudje tod okoli ali v mestu, kjer si delal. Proč pojdeva, čez morje morda. Kajne, Sven?"

Sven jo je pobožal po hrbtu, da bi jo pomiril. Prizadeval si je, da bi jo razumel. Hotel je biti dober, toda kot možak ni mogel lagati.

"Seveda pojdeva, Judita, toda prej moram leto ali dve trdo delati. Saj ne moreva iti kar tako na veter, kaj?"

Sedla sta na breg in Judita se je pomirila. Zdjenci je zamukala krava in spomnila sta se, da je sonce že zatonilo. Dekle je naglo potegnila nase svoj delovni predpasnik, umazano

obleko preko čiste. Sven se je nekam nagajivo smehljajal, ko jo je gledal.

Judita je odvezala Princa od drevesa in je skočila na sedlo. Tačas se je večkrat ozrla na Svena in mu mahala z roko, dokler ji ni izginil izpred oči. Naglo je podila živino domov, da bi izravnala zamudo. Prvikrat po tednih se je čutila brezskrbno srečno.

Ela in Karli sta jo pričakovala na molzišču.

"Kje si bila toliko časa?" je pričela tožiti Ela. "Oče je v kuhinji in jo psuje zaradi tebe. Morala bi že misliti tudi na kaj drugega ko zgolj na sebe."

Judita je stekla proti hiši, toda Kaleb je bil že odšel ven, ko je stopila v hišo. Zagledala ga je na polju, kjer se je zibal s svetilko. Amalija je pripravljala posnemalnik. Obraz ji je izdajal skeleče sledove jezika, s katerim jo je bil Kaleb pravkar izbičal.

"Judita," je velela, "posihmal bo hodil Karli po živino. Ni se ti bilo teba zastonj muditi celo uro."

(Dalje prihodnjik)

Podprimo borbo Amerike za demokracijo in svobodo sveta z nakupom vojnih bonov in vojno-varčevalnih znamk!

Obožena sila Sovjetske unije

Ko je junija 1941 Hitler napadel Z. S. S. R., je računl, da imajo njegove armade pred seboj sovjetsko vojsko, ki šteje 3 do 5 milijonov mož, 5 do 10 tisoč tankov in okrog 10 tisoč letal.

Hitler je postavil v borbo 250 nemških divizij (približno 3 in pol milijona mož), 15 tisoč tankov in 15 tisoč letal.

Njegovi podrepniki Madjarska, Romunija in Finska, naj bi skupno z Italijo postavili nadaljnih 100 divizij. Nemška premoč je bila očitna.

Hitlerjevi generali so napovedali, da bodo prusijaške horde v osmih tednih v Moskvi. Na obletnico nemškega napada na Rusijo je Hitler izjavil: "Zmotili smo se, niti pojma nismo imeli kako so se Rusi pripravili na obrambo... Zmagali bomo, ali potrebne bodo še mnoge ogorčene bitke."

Koliko znaša v resnici sila sovjetske armade? Goebels je nekoč pripovedoval, da so Rusi izgubili 20 milijonov vojakov. V najskrajnejšem slučaju je mogoče mobilizirati 1/6 celotnega

prebivalstva t. j. 30 milijonov vojakov za Z.S.S.R.

Verjetno je, da imajo Rusi za zahodne operacije na razpolago 10 milijonov vojakov. Poleg tega ima Z. S. S. R. na vzhodu posebno armado — za vsak slučaj. Tankov, letal in topov pa so izdelali Rusi najmanj za 100 procentov več, kakor so mislili Nemci, ki so se zmotili, kakor je dejal Hitler...

Tako po uspehih, kakor tudi po sodbah vojnih strokovnjakov je sila sovjetske vojske danes večja kakor je bila kdaj koli prej. Ozadje v teh dveh letih in pol ni počivalo. Šele sedaj je celotna ruska vojna mašinerija v polnem pogonu.

Kupujte vojne bonde in vojno-varčevalne znamke, da bo čimprej poraženo osišče in vse, kar ono predstavlja!

Flying on the Seven Seas

BRITISH NAVY'S AIR ARM in action — a Grumman fighter rises from below deck of an escort carrier; at Quonset Point, Rhode Island, British air mechanics training for Pacific warfare, start up a Corsair. Center photos show Seafires over HMS Indomitable and on flight deck, ready with a task force to cover Allied landings.

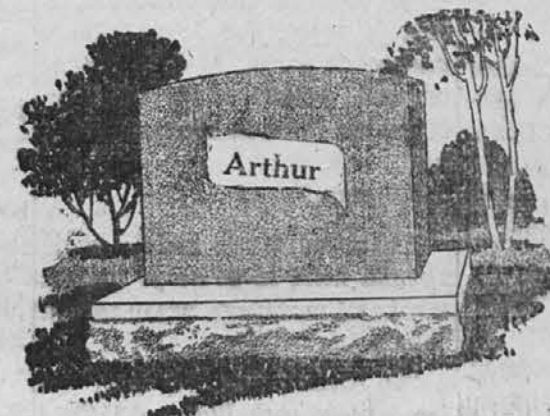
HMS Victorious (bottom left) is newest and most powerful of Britain's aircraft carriers. She has already been in action with U. S. Navy in Southwest Pacific. Last photo shows the burning Graf Spee, which was spotted by the Air Arm, finally scuttled off Montevideo. (These pictures are from the book, "The British Navy's Air Arm," by Owen Rutter—Infantry Journal-Penguin.)

A hard-working, little publicized force, British Navy fliers have taken off from frozen airfields in Norway, desert landing strips in Libya, and have lately joined U. S. airmen in the Far East. With their Allies, they covered landings at Oran and Algiers, convoyed across the Atlantic and to Russia's Murmansk.

Most spectacular of their feats was crippling half of the Italian battle fleet at Taranto, on Nov. 11, '40. It was British Navy fliers who shadowed and crippled the Nazi battleship Bismarck. When their job is over in Europe and the Mediterranean, they will join the full force of their battle experience to the American and Allied might for the assault on Japan.

NAZNANILO IN ZAHVALA

1928

1944

Globoko potrti in žalostnega srca naznanjamo, da je kruta smrt izrgala iz naše srede nenadoma ter je umrl naš ljubljeni najmlajši sin in brat

Arthur Barbis

Izgubil je svoje življenje v nesreči na železniški progi v cvetoči mladosti, star 15 let, in sicer dne 4. julija 1944.

Pogreb se je vršil dne 7. julija iz August F. Svetkovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Marije Vnebovzetje in po opravljeni slovesni maši-zadušnici, na Calvary pokopališče, kjer smo ga položili v naročje materi zemlji k večnemu počitku.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem prijateljem za krasne vence cvetja, ki ste ga položili k njegovi krsti. Ta dokaz ljubezni napram našemu ljubljenuemu sinu in bratu nam je bil v veliko tolažbo.

Srčno hvalo izrekamo vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Hvala vsem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v posluho za spremstvo pri pogrebu. Dalje hvala vsem onim, ki so prišli kropit pokojnika, ko je ležal na mrtvaškemu odru in vsem, ki so ga sprejrnili na njegovi zadnji poti na pokopališče. Našo zahvalo naj sprejmejo fantje-solci, ki so nosili krsto.

Našo zahvalo naj sprejmejo vsi oni, ki so izrekli pismo svoje sožalje.

Najlepšo zahvalo izrekamo čst. g. Celesniku za opravljene cerkvene obrede in za krasne besede, ki jih je govoril v slovo pokojniku in nam v tolažbo. Hvala August F. Svetku za lepo urejen pogreb in najboljšo vsestransko posluho. Hvala vsem prijateljem za prvo tolažbo v dneh smrti.

Ljubljani sin in brat! Strašno nas je potrla Tvoja izguba, vsaj smo Te vsi tako ljubili. Tolaži nas zavest, da uživaš sedaj večno veselje pri dobremu Bogu, kateremu se je dopadlo, da Te je poklical k sebi. Spominjali se Te bomo vedno v molitvi, dokler se ne snidemo na kraju večnega miru in blaženstva — nad zvezdami!

Spavaj mirno, ljubljani sin — snivaj sladko, dragi brat!

Zalujoči ostali:

JOSEPH in JENNIE, oče in mati;
F 1/c JOSEPH, S 1/c CHARLES, WILLIAM, bratje;
in mnogo sorodnikov

Cleveland, Ohio, dne 1. avgusta, 1944.

ČRNA ŽENA

Zgodovinska povest
Priredil Javoran

(Nadaljevanje)

Bregar je ostal mrzel in tih, da, dan za dnem je postajal žalostnejši. Čim bolj se je oddaljeval ljubemu blejskemu kotu, tem bolj mu je legala na rame teža skrbi, čelo se mu je gubilo in njegovih ustnih ni obkroževal nasmehljaj. Nigana je uporabila vse svoje zmožnosti, da bi moža spravila v dobro voljo. Laškala se mu je, zatrjevala svojo ljubezen in zvestobo, a vse zaman, Francetovo srce je ostalo hladno, njegov pogled oster; v kljub vsemu prigovarjanju ni mogla izbiti niti ene prijazne besede iz njegovih ust. — Po večdnevem prizadevanju se je Nigani tudi posrečilo odstraniti z obraza črno barvo. Zdaj je zopet zažarelo njeno lice v vsej svoji zapeljivi lepoti. Toda vsa njena krasota je pustila Franceta trdega in mrzlega kot kamen.

V začetku mu je hotela biti kakor sužnja in vsak dan je podvojila svojo skrb za ljubelega moža; a ker si ni mogla pridobiti njegovega srca, je legla nekoga dne tudi na njen obraz temna senca in vsled neprestanega joka so se ji pordečile oči.

Nekega večera je — kakor navadno — odšla Bistra v okolico po živež. Ko sta tako France in Nigana sama počivala v senci košatega drevesa, se je vrgla žena k moževim nogam in začela strastno vzdihovati:

"O Radko, ljubi me vendar vsaj nekoliko!"

Kakor zamaknjen je zrl mož, ne meneč se za njene besede, proti bližnjemu gozdu in ji ni odgovoril ničesar.

Zdaj ga je začela žena še silneje prositi in mu očitati:

"Radko, moj Radko! — darovala sem ti svojo dušo, svojo srečo, svoje življenje — vse! — Ali res nimaš za me prav ničesar? Ali si mar vse pozabil, kar si mi prisegel v šotoru mojega očeta in pozneje po poroki v najini stari koči? — Daj mi samo polovico one ljubezni, katero si izkazoval tisti bledi ženi z zlatimi lasmi — prosim te, daj mi vsaj deseti del!"

France je molčal dalje in se ni ganil.

Tedaj je žena skočila pokonci, pogledala moža z jeznimi očmi in mu zagrozila:

"Ako nočeš moje ljubezni, pa imej moje sovraštvo! Upam, da se boš lahko prepričal, kako se ciganka zna maščevati in rešiti svojo čast!"

Se enkrat se je porogljivo ozrla nanj in nato izgnila.

France je ostal zatopljen v svoje misli. — Čez nekaj časa

je zaslíhal z gríča, ki se je dvígal ravno nad njim, otožno petje. Ozrl se je gor in zapazil Nigano, ki je sedela na vrhu gríča, zročlo v nasprotno stran. Utihišla je in nekaj časa sedela popolnoma nemo in nepremično. Nato je zopet začela peti. Z mehkim, tresočim glasom je zapela žalostno cigansko pesem: "Odkar mi mati v grobu spi, srce mi vedno bolj medli. Povsod že zeleni pomlad, le v moji duši ni več nad..." Pretresujoča pesem se je razlegala po okolici in slednjič mrtvaško obmolnila.

Žalostni Niganini glasovi so ganili Franceta in mu vzbudili spomine na nekdanjo, že zdavnaj minulo srečo. Zdaj je začutilo njegovo srce z ubogo ciganko; zamislila se mu je. Da, taka je bila — Nigana, v vsem svojem dejanju in nehanju, za trenutek vročekrvna in divja kakor razdražena mačka, nato pa zopet mehka in upogljiva kakor petletno dete, a poleg tega nestanovitna kakor jesensko vreme. — Mož je vstal in nameril svoje korake na gríč.

Nigana ga je slišala, kako se ji je bližal s tihimi koraki, a zrla je prezirljivo še nadalje v nasprotno stran. Mož je dospel na vrh, položil svojo roko na Niganino rame in izgovoril mehko:

"Nigana!"

Kakor od strele zadeta se je obrnila žena in že se je ovijala z rokami moževega vratu ter ga jokaje vpraševala:

"O Radko, kaj ne, zdaj me imaš zopet nekoliko rad? Vsaj malo?"

"Da, Nigana," ji je odgovoril mož kolikor mogoče nežno, "rad te imam; toda pridna moraš biti in vedno ostati pri meni. — Žena ne sme nikoli zapustiti moža."

"O, gotovo, Radko," mu je zatrjevala ciganka, "prisegam ti pri..."

"Le nikar ne prisegaj, Nigana," jo je hitro prekinil mož, "ampak izpolnjuj, kar si mi obljubila."

Osrmočena je povsila glavo, mož pa je položil svojo desnico na njeno ramo — in ugo-go ciganske dete je zajokalo od prevlekle sreče. —

Naslednjega dne so prekoračili naši popotniki Kolpo in s tem zapustili Kranjsko ter stopili na hrvaška tla. Tukaj se jim več ni bilo treba skrivati po skrivnih in gozdnih stezicah, marveč so korakali po javnih cestah in slednjič že nekaj dni naporne hoje dospeli v svojo novo domovino.

IV.
Bilo je po veliki noči, sredi aprila. V krčmi pri Grčarju na Bohinjski Beli sta sedela dva moža, strastno zaverovana v medsebojni pogovor. Prvi je bil ogrnjen v črn plašč, izpod katerega se je svetil usnjat pas; z levico si je gladil brado, z desnico je pa zdajpazdaj rahlo udaril po mizi; oči so mu žarele in rdeče ustnice je semtertja obkrožil nasmehljaj samozadovoljnosti. To je bil krčmar sam — Peter Grčar, prvi korenjak v najboljših letih. Njegov gost, ki mu je imel danes povedati mnogo novic, je bil Štefuljček, Kroparski možek. Pred njima je stala steklenica rujnega Goričana. Krčmar je nall sladko kapljico v dva zelena, precej umetno brušenega kozarca in napil možku:

"Bog te živi, Štefan, in pomagaj kmetom-trpinom!"

"Na naše bratstvo in na pogin graščinskim pijavkam!" mu je odzdravil možek.

"Moj ljubi Štefan, kar sapa mi je zastajala in zelo sem se bal zate, ko sum zvedel, da so te Hartmanovi biriči odvedli na grad in da te je valpet zaprl v grajsko ječo," je začel Peter, da bi zvedel, kako se je Štefuljčku godilo nag radu.

"Hihhi," se je smehljaj krošnjar, "zaradi mene si nikar ne delaj sivih las! ... Star lisjak sem, katerega nihče ne preka-ni; povsod najdem izhod."

"Toda, Štefan, povej, kaj je s pismi! Gotovo so ti preiskali ves zavoj. Pa vsaj niso našli kaj sumljivega? — Kogar zgrabi valpet Fric s svojo železno pestjo, ta mu ne uide izlepa," je pripomnil krčmar.

"Skoro gotovo bi me bil zaprl nekaj tednov v svojo trdno klet," je odgovoril krošnjar, "pa se je mogoče zbal. Sicer bi me pa gospoda sama nikdar ne dobila v svoje roke; prstovoljno sem se jim izročil, ker sem jim hotel eno zagosti in s tem sebe malo pozabavati. Pa čuj, to pot mi je že trda predla in prav gotovo bi bil obtičal v temnici, da me niso rešili kmetje. Kakor veš, je bil takrat, ko so me prijeli ti malopridneži, ravno semenj in zato je bilo na Bledu mnogo kmetov iz Bohinja in iz Gorij. Ti vsi me poznajo in me imajo radi, ker jim znam dobro postreči s svojo pristno robo in jim prinašam raznih novic, katerih se nabere na potu. To ti je bilo kričanje in mrmranje pred pristavo ob jezeru, ko so se začeli potegovati zame, da je bilo veselje poslušati! Nekateri so vpili na vse grlo: 'Čelo nabogleni, napol gluhi krošnjar nima miru pred valpetovim bičem!' — 'Mučili ga bodo do smrti!' — 'Pobijte pesjane!' — 'Obesite oderuha!' — Taki in podobni glasovi so se razlegali ob jezeru in odme-

Za delavce Za delavce

Pospešite dan zmage!

Izvrstna prilika za delo pri 100% izdelovanju kritičnih vojnih predmetov.

Potrebuje se moške

Set up delavce, tool-bit brusarje, metal stamping inšpektorje, punch press operatorje, pomočnike.

Geometric Stamping Co.

VOJNA TOVARNA
1111 E. 200 ST.
IV. 3800

C G B DOM

clevelandskih najboljših delovnih RAZMER

nujno potrebuje moške ženske

Plača od ure med najvišjimi

TOVARNA Z BODOČNOSTJO

Tri posredovalnice za delo

1368 West 3rd Street severno od Superior, blizu Square

880 East 72nd Street severno od St. Clair Ave.

17000 St. Clair Ave. glavna tovarna

odprto dnevno 8:30 zj. do 5. pop. ob sobotah do 12. poldne.

Zaprto ob nedeljah

Kupujte vojne bonde!

Za delavce

Lathe operatorji in vajenci Inšpektorji

Plača od komada 52 ur tedensko

STROJNI OPERATORJI IN VAJENCI

PREKLADALCI TEŽAKI

Plača od ure in od komada

OHIO PISTON

5340 Hamilton

ŽENSKE

za

SPLOŠNO TOVARNIŠKO DELO

v starosti od 21 do 45 let
Samo dnevni šift
49 ur tedensko

Visoka plača od ure poleg overtime, ter bonus za redno delo. Avtomatični mesečni povišek. Morate biti državljanica.

Zglašite se osebno pri

Bunell Machine & Tool Co.

1601 E. 23 St.
med Payne in Superior Ave.

Mali oglasi

CARMEN'S POULTRY

Frank Vanni, lastnik
3505 E. 120 St., in Union Ave. WA. 5153
Prodajamo vsakovrstno perutnino na zmernih cenah. Posebnost: perutnina za clambakes, zabave, svatbe itd.
DOVAŽAMO BREZPLACNO

MI POTREBUJEMO AVTE

Plačamo najvišje cene

St. Clair Olds Co.

10642 St. Clair Ave. GL. 7314

Farma naprodaj

obsega 46 akrov; 8 akrov vinogradi in več sadnega drevja. Hiša ima 7 sob. Poizve se pri Tony Blazic, R. D. 1, Clay St., Geneva, Ohio.

Naprodaj

je 18 akrov obsegajoča farma, brez poslopij. Zglašite se pri FRANK TURSIC, Wilson Mills Rd., 1/2 milje zahodno od Chilli-cote Rd. (Route No. 306). Istotam se proda dvokolesni trailer.

Prinesite vaš star radio aparat ekspertnemu mehaniku Vršim popravila na vsakovrstnih izdelkih. Delo jamčeno, cene zmerne.

Burke's Radio Shop

607 E. 140 St.
od 4. do 9. zv. tekom poletja

Ali iščete

dober trgovski prostor? Tu imamo enega za vas. Gostilna z D-5 licenco za liker; izvrstna oprema, zidano poslopje. 2 veliki trgovini, 4 stanovanja s 4 sobami vsako. Vse moderno in najnovejšega izdelka. Nahaja se v lepem kraju blizu bulevarda. — Cena \$27,000.

George Strainic

15607 Waterloo Rd.
IV. 6561 KEn. 4120

GOTOVINO PLAČAMO

za vaš rabljen avto, ne glede na njegovo stanje in izdelka

AVENUE MOTOR SALES

7202 UNION AVE. Broadway 0680

VAŠI ČEVLJI

bodo zgedali kot novi, ako jih oddaste v popravilo zanesljivemu čevljarju, ki vedno izvrši prvotno delo.

Frank Marzlikar

16131 St. Clair Ave.

Popravljamo radio aparate, pralne stroje, vacuum čistilce ter prodajamo nove dele za popravila na pralnih strojih. Pridemo iskati in pripeljemo nazaj

ST. CLAIR APPLIANCE AND REPAIR SHOP

7502 ST. CLAIR AVE.

VELIKO CENEJE

je če si sama naredite obleko iz bombažnega, rayon ali volnena blaga, ki ga lahko po zelo zmernih cenah kupite v

Wolf's Bargain Store

6908 SUPERIOR AVE.

George Strainic

15607 Waterloo Rd.
IV. 6561 KE. 4120

Frank Pedder Auto Sales

Rabljene avte se kupuje in prodaja
11702 EUCLID AVE.
GA. 0322

POPRAVIMO

vse električne predmete v vašem domu. Tovarniško prenovljenje. Popravljamo vse vrste pralne stroje in čistilce za preproge. Kupujemo in prodajamo rabljene predmete.

Household Appliances Co.

8508 HOUGH AVE. — CE. 8899

Popravimo radio aparate na domu ali avtomobilske in kombinacijske, ter druge električne predmete.

Buckeye Radio Service Co.

9405 Buckeye Rd. SW. 0086
Steve Nagy, Mgr.

George Strainic

15607 Waterloo Rd.
IV. 6561 KE. 4120

B. J. RADIO SERVICE

1363 E. 45 St. HE. 3080

Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatih

Dr. Kernovo Angleško-Slovensko berilo

(English Slovene Reader)

je pripravno za učenje angleščine ali slovenščine. Dobi se v naši tiskarni

Pohištvo naprodaj

Proda se na drobno vse pohištvo ter kombinacijska pečnica in plin in premog. Zglašite se na

1016 E. 61 St.

Hold Your Own a Fighting DESTROYER!

It takes 12,500 gallons of gasoline to train one pilot.

FATS PROTECT AGAINST ARCTIC COLD

Pvt. H. R. Powell, of Morgantown, W. Va., shows how our fighting men sleep soundly and comfortably on the snow-covered ground. His water repellent sleeping bag weighs eight pounds, while his light nylon tent is coldproof to 10 degrees below zero. Both the sleeping bag and the nylon tent require used fats in their composition. This is something to remember when tempted to waste used kitchen fat, or complain about the absence of nylon hogiery.

INDIANAPOLIS — Nineteen Methodist pastors offered to take their turns as volunteer aides when orderlies became scarce at the Methodist Hospital here. Their churches cooperated by granting them one-day-a-week leave. The nurses' teaching staff coached them. Now two preacher-orderlies are on duty every day and others stand by, filling-in when emergency parish duties detain the regulars.

According to Superintendent John G. Benson, staff doctors were a bit sceptical at first. Now they're enthusiastic. Patients, too, like being wheeled into the surgery by a minister. "Somehow it gives us a good feeling," one of them said.

In the picture the Rev. Charles T. Jones and the Rev. E. D. Vandeventer, both local Methodist pastors, inspect an oxygeneaire.